

PILVI

Kuten yö tai varjo, pilvi voi merkitä kahta erilaista uskonnollista kokemusta: Jumalan hyvää tekevää läheisyyttä tai kasvojensa kätkevän Jumalan rangaistusta. Vielä enemmän se on erityinen symboli, joka ilmaisee jumalallisen läsnäolon salaisuutta: se tekee Jumalan ilmeiseksi ja samalla verhoaa hänet. Pilvien luonnollisen symboliikan, joka helpottaa kaikkivaltiaan Viisauden mietiskelyä (Job 36:22–37:24), täytyi auttaa ilmaisemaan jumalallisen läsnäolon kokemusta. Pilvillä on tosiaan kaksi pääasiallista piirrettä. Kevyinä ja nopeina (Jes. 60:8) ne ovat sanansaattajia – joskus pettäviä (Job 7:9; Hoos. 6:4; Hoos. 13:3; Juud. 12), useammin hyvää tekevää sadetta lupaavia (1. Kun. 18:44 f.; Jes. 5:6; Ps. 78:23). Tästä voidaan ymmärtää, että niistä voi tulla ”Jahven vaunut” (Ps. 104:3). Toisaalta tummina, tiheinä ja raskaina (kuten Jes. 5:30) ne muodostavat läpinäkymättömän verhon taivaan (Job 22:13 f.) ja Jumalan asuinsijan (Ps. 18:12) ympärille; ne peittävät maan kauhistuttavaan varjoon (Hes. 34:12; Hes. 38:9, 16), kuin uhkaava pyörremyrsky (Nah. 1:3; Jer. 4:13).

1. Pilvi- ja tulipatsas. Exoduksen jahvistisen kertomuksen mukaan heprealaisia johdatti ”pylväs”, joka näyttäytyi kahdella tavalla: ”Jahve kulki heidän edellään päivällä pilvipatsaan muodossa osoittaakseen heille tien ja yöllä tulipatsaan muodossa valaistakseen heitä” (2. Moos. 13:21 f.). Herra on läsnä kansansa luona kaikkina aikoina, jotta se voisi jatkaa matkaansa. Hän myös suojelee sitä vihollisiltaan; pylväs muuttaa muotoaan enää ajankohdan sijasta ihmisten mukaan: ”Pilvi oli toiselta puolelta pimeä ja toiselta valoisa” (2. Moos. 14:20); puhutaan jopa ”tulen ja pilven pylvästä” (2. Moos. 14:24), joka tuo näin esiin jumalallisen salaisuuden kaksi puolta: syntiselle saavuttamattoman pyhyyden ja valittua kohtaan osoitetun armon läheisyyden. Jumalassa ristiriidat ratkeavat; ihmisessä ne ilmaisevat synnin läsnäoloa tai poissaoloa. Tämä pilven ja tulen rinnakkaiselo, joka on mystiselle hurskaudelle niin rakas, omaksuttiin myöhemmässä traditiossa (5. Moos. 1:33; Neh. 9:12; Ps. 78:14; Ps. 105:39; Viis. 17:20–18:4). Jumala ei puhunut ihmisen tekemän kuvan kautta, vaan ”tulen, pilven ja pimeyden keskeltä” (5. Moos. 5:22).

2. Pilvi ja Jahven kunnia. Juuri Siinailta Jumala puhui: pilvi oli peittänyt vuoren kuudeksi päiväksi, kun Jahve laskeutui tulen muodossa (2. Moos. 19:16 ff.). Elohisti- ja pappistraditioissa, joiden mukaan pilvi oli ”Jumalan enkeli” (2. Moos. 14:19) ja jonka oli määrä tulla ”Jahven Pyhän Hengen ... läsnäoloksi” (Jes. 63:14), pilvi korostaa Jumalan transsendenssia. Kyse ei enää ole tulesta ja pilvestä, vaan tulesta pilvestä; pilvestä tulee verho, joka suojaa Jumalan kunniaa epäpuhtailta katseilta. Tarkoituksena ei niinkään ole korostaa ihmisten välistä erottelua kuin Jumalan ja ihmisen välistä etäisyyttä. Samalla kertoo lähestyttävä ja läpitunkematon pilvi antaa pääsyn Jumalan luo näkemättä häntä ”kasvoista kasvoihin”, mikä olisi kuolettava näky (2. Moos. 33:20). Vuorta peittävästä pilvestä Jahve kutsuu Mooseksen, joka yksin voi mennä sinne (2. Moos. 24:14–18). Toisaalta pilvi suojaa kunniaa mutta myös ilmaisee sen: ”Jahven kunnia ilmestyi pilven muodossa” (2. Moos. 16:10); pilvi pysyy liikkumattomana kohtaamisteltan sisäänkäynnillä (2. Moos. 33:9 f.) tai määrää kansan kulkusuunnan (2. Moos. 40:34–38). Osittain edelliseen symboliikkaan liittyen se yhdistyy tuleen, joka on kunnia (4. Moos. 9:15); se myös loistaa yöllä kuin tuli (2. Moos. 40:38). Myöhemmin, Salomon vihkiessä temppelin, temppeli ”täyttyi” pilvestä, kunniaa (1. Kun. 8:10 ff.; vrt. Jes. 6:4 f.). Hesekiel näkee tämän pilven suojelemassa kunniaa, joka on lähdössä temppelistä (Hes. 10:3 f.; vrt. Hes. 43:4), ja juutalaisuus unelmoi sen palaavan yhdessä kunnian kanssa (2. Makk. 2:8).

3. Eskatologiset pilvet. Kuten Exoduksen teofanioissa, myös Jahven päivää saattelevat pilvet ja sankat pilvet; ne merkitsevät Jumalan tuloa tuomarina (vrt. 4. Moos. 17:7), joko luonnollisen symboliikkansa kautta tai taivaallisen vaunun vertauskuvan avulla. Esimerkiksi ”paksu sumu” (Joos. 24:7) kuvaa Herran tuloa: ”se on pilvien ja pimeyden päivä” (Sef. 1:15; Hes. 30:3, 18; Hes. 34:12; Nah. 1:3; Joel 2:2). Pilvi ennakoி silloin myrskyä (Jer. 4:13), jonka mentyä jäljelle jää muisto verhon taakse kätkeytyneestä Jahvesta: ”Olet verhoutunut pilveen, ettei rukous pääsisi lävitsesi” (Valit. 3:44). Pilvet voivat myös osoittaa uuden, hyvää tuovan eksoduksen aikaa (Jes. 4:5) ja herättää pelastuksen toivoa: ”Satakoot pilvet vanhurskautta!” (Jes. 45:8). — Vertauskuvasta, jossa Jahve esitettiin saapumassa vaunuillaan (Ps. 104:3), ”kevyen pilven päällä ratsastaen” (Jes. 19:1), niiden joukossa, jotka muodostavat hänen saattueensa (2. Sam. 22:12; Ps. 97:2), on apokalyptiikkaan piirtynyt kuva: ”Katso, taivaan pilvissä tulee Ihmisen Poika” (Dan. 7:13), jonka valtakunta ei katoa.

4. Kristus ja pilvi. Ennen kuin hän tulee taivaan pilvissä, Ihmisen Poika saa alkunsa Neitsyt Mariasta, joka oli Pyhän Hengen varjon ja Korkeimman voiman peittämä (Luuk. 1:35). Kun Jeesus kirkastui, pilvi ilmaisi, kuten VT:ssa, Jumalan läsnäolon, mutta myös Pojan kunnian (Matt. 17:1–8 rinnakk.). Sitten se kätki hänet opetuslasten katseilta ja osoitti, että hän pysyy taivaassa, näkyvien asioiden tuolla puolen (Ap. t. 1:9), mutta on läsnä todistajilleen (Ap. t. 7:55). Kuten VT:ssa jälleen, pilvi on hänen taivaallinen vaununsa, kun Ihmisen Poika tulee viimeisenä päivänä, ”pilvien kanssa” tai ”pilvien päällä” (Matt. 24:30 rinnakk.; Matt. 26:64 rinnakk.). Sillä välin Ilmestyskirjan näkijä katselee Ihmisen Poikaa, joka istuu ”valkoisen pilven päällä” (Ilm. 14:14) ja tulee pilvien saattamana (Ilm. 1:7): sellainen on historian Herran saattue.

5. Kristityt pilvessä. Kirkastumisen aikana pilvi peitti paitsi Jeesuksen ja taivaalliset henkilöt myös opetuslapset (Luuk. 9:34); se yhdisti taivaan ja maan ja pyhitti opetuslasten kokoontumisen, jonka Jeesus oli aloittanut kokoa-

mallalla heidät sanansa ympärille. Astuttuaan kerran taivaalliseen pilveen opetuslapset tietävät muodostavansa tästä lähtien yhteisön Jeesuksen ja itse taivaan kanssa, siinä määrin kuin he kuuntelevat hänen sanaansa. Toisen tradition mukaan, kuten profetia ennusti (Jes. 63:14), esikuva väistyy todellisuuden tieltä ja pilvi Hengen tieltä. Kun heprealaiset oli ”kastettu [Mooseksen nimeen] pilvessä ja meressä” (1. Kor. 10:1 f.), kristitty kastetaan [Kristuksen nimeen] Pyhässä Hengessä ja vedessä. Todellinen pilvi on Henki, joka ilmoittaa (Joh. 14:26) ja johtaa (Joh. 16:13). ”Verho”, joka pilven tavoin peitti tilapäisestä kunnasta säteilevän Mooseksen kasvot, on poistunut niiden yltä, jotka ovat kääntyneet Herran puoleen, joka on Henki (2. Kor. 3:12–18). Lopunajan pilvien kuva säilyttää kuitenkin merkityksensä: se ilmaisee, että viimeisenä Päivänä myös uskovat temmataan maasta vastaanottamaan tulevaa Herraa (1. Tess. 4:17; vrt. Ilm. 11:12).

XLD

Katso myös: → Taivaaseenastuminen I, II 4, III – ciel IV – feu AT I 2 – gloire III 2 – Varjo O, I – Pilvi AT II – Yö AT I – Varjo – Myrsky – Jumalan läsnäolo AT II – temple AT I 1